

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 fr. o. é.
Félévre 6 „ „
Évnyelvre 3 „ „
Egy hóra 1 „ „

Szerkesztői szállás:
belső számútcza. 131. szám.
Kiadó hivatal:
középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:
öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 kr. 3-szor 6 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek:
Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Haasenstein és Voglernél (Neuer Markt 11 szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)
Nyiltéri cikkek
sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Eredeti távsürgöny.

Feladatott Pesten szept. 6-kán 6 óra — percz.
Érkezett Kolozsvárra szept. 6-kán 7 óra 20 p. r.

Fiumébe ezer négyszáz természetvizsgáló gyűlt össze. Tegnap diszeladás zsúfolt színházban; fényes ismerkedési estély az akadémia kertjében. Számos pohárköszöntés. Verneda polgármester Fiume visszacsatolásáért szölt. Roppant lelkesedés. Ma az utcák élénkek, a hajók fellobogóznak. A gyűlés ünneplésen megnyitott. Előterjesztett Nalhala terve a magyar állam ezredéves fennállásának megünneplésére.

A honvédek bevonulása Kolozsvárra.

(XI. Z.) Vannak napok a népek életében, melyeket a történelem komoly muzsája is ragyogó arccal jegyez be az okulás nagy könyvébe: ily örömnappja volt Kolozsvárnak is szeptember 6-ka, midőn Pestről leindult lovas és gyalog honvédek, mint a nemzeti hadsereg magva, városunk falai közé érkeztek.

Már kora reggel óta ünnepies színt öltöttek a város azon utcái, melyeken a hön várt bajnokoknak kelle bevonulnia: a nemzeti zászlók vígan lobogtak s az utcaszögleteken falragaszok hirdették a honvédek érkezését. A szorgalmas polgárok odahagyák műhelyeiket, s a külvárosok földeszei is tömegesen jártak keltek a belváros utcáin; az ablakokból korán tolettett tartott hűlgyek fejesekei tekintettek ki. De nemcsak a szép szemekből sugárzott az öröm, emelkedett hangulat ragadta meg a mind inkább szaporodó tömeget is, az arcokról lehetett olvasni, hogy ma oly valamit óhajtanak és fognak látni, melyért a hazafi sziv husz súlyos év óta eddig hasztalan fohászokodott.

Kilencek óra után a monostori kálvária felé siető csoportokat lehet látni; senki sem érezte a nap forró hété, szivesen várt mindenki, óra hozsant, csak hogy első pillantassa meg az érkező honvédeket a mult és jövő dicsőség eme kedveltjeit.

Tizenegyre járt az óra, midőn dobszó jelzé közeledésüket. A b. Rodich ezred zenekara Monostor falu végén várt rájuk. Megzendültek a harcziás magyar indulók s ezek hangjainál lépedgettünk a közel Kolozsvár felé. Alig haladánk pár száz lépést, meglepő látvány tűnt szemünkbe. Fényes táborok jött az érkezők elébe; élén lovagolt a daliás kinézésű honvédtábornok, mellette a honvédek kedvence Inozédi ezredes, velük az itteni két serezed harczedett két ezredese és egész raja a vegyesen sorakozott sor- és honvéd törzs- és fő tiszteknek: mindannyi daliás, kikre pillantva megértjük, miért nevezik a magyart harcziás nemzetnek, oly alakok valának itt együtt, kikre nézve nemcsak a szem gyönyörködik, de a sziv is nemes tettekre hevül.

A tábornok és kísérete az érkező csapat elébe ugrottak; majd visszafordulva megindultak a belváros felé. Erre vitte a néptömeg árja is a honvédeket egétrázó éljenzéssel fogadván őket nemcsak a kálvária alatt, de különösen akkor, midőn a honvédség és táborok összetalálkozott: mintha csak az ész és kar középfőjét köszöntötte volna a nép örömirádása.

Hangzott a Klapka, a Rákóczy-induló s a honvédek a nép karjai közt haladtak előre; karjai közt mondjuk, mert az utcák tömve voltak néppel. A házak ablakaiban és erkélyein a hűlgyek díszes koszoruja foglalt helyet, csak ugy szorva a honvédekre a koszorukat és bokrétkákat; ezek közül sok ép a tábornok és táborok karjaira és elébe esett; egy sorhadbeli kapitány egy koszorura mutatva mondá: ez a honvédek et illeti, pedig hát őt is ép ugy illette, mert ő is a honvédek közé tartozik.

Leles éljenzések, virágos és a polgárok sorfalai közt értek a derék honvédek a főúrtanya elébe, hol a táborok előtt sorakozva, a „Szózat“ lelkesítő dallamára imáztak; majd a nép éljenzése, kalapok és kendők lobogtatása közt vonult a gyalogság és lovasság szállására.

A gyalogságnak a redout épületet rendezték be. Ennek udvarára tartott a csapat s ott félkört formálva több főtiszt közül előlépett egy derék hadnagy s a honvédkerületi főparancsnok, Graef János következő (4. sz. alatt, 1869. szept. 6 kán) felkeltés „Napiparancs“ átadta fel:

„Honvédek! **Ő császári és Apost kir. Felsége I. Ferencz József**, legkegyelmesebb urunk és magas kormánya, szíven hordva **Hazánk** és a birodalom nyugalma, boldogságát, a tyai gondoskodással való sítá hazánk, királyságunk kívánalmát, midőn a honvédséget felállítá. A legszebb, a legdicsebb tért nyitá ezáltal a hon fainak, szükség esetére az összes birodalom sorhadával párosított erővel kivívni és megtartani azt, mi a népnek legszentebb: a Haza függetlenségét. — A honvéd elhivatása tehát nagyszerű és magas, és én nem kéikedem, hogy ha a Haza s Királya iránti szeretet és hűség által a feladat kivívható, honvédeinket borostyán-koszoru fogja ékesíteni; de ma, midőn a hadászati fejlettség, az elszántság és vitézség mellett okzerült ismereteket is követel, a koszoru csak ugy lesz elérhető, ha anyagi erőket szellemi fejlettséggel párosítjuk. Híve bár, hogy honvédeink részéről a törekvés e tekintetben is teljes leszen, mindazáltal felkérem, megrendelem honvédeinknek a megkezdendő egész Tanfolyam alatt, mint későbbre is, a tanulmányokban fáradhatatlan szorgalmat, a honpolgárokkal és sorhadbajtársaikkal szembe a legtisztább erkölcsi és atyafiságos magatartást, előjárók iránt a nélkülözhetetlen szolgálati engedelmességet és azokivüli tisztességet tanusítani.

Ezzel szerencsés vagyok a honvédek és tiszturaiknak a parancsnokságom területére lett mai bevonulások alkalmával tapasztalt maguktartásáért megelégedésen- és köszönetemet nyilvánítani a következtetve abból, jogositva érzem magamat remélni, hogy valamint királyságunk fővárosában Pest-Budán **Ő császári és apostoli királyi Felsége** legkegyelmesebb urunk által szemlében szerencsétlétven, honvédeink a legfelsőbb megelégedésben részesítettek, ugy eljőve az idő, parancsnokságom alatt is, fáradhatlan igyekezet és erkölcsi viselkedés után, hasonló legdicsesebb elvezetnek fogunk örvendhetni. —

Legyen tehát a **Haza** és császári és királyi apostoli **Királya** iránti hű szeretet, a szorgalom és erkölcsi honvédeink vezéresilága, hogy nagy és boldog lehessen a Haza és dicsőségesen uralkodó felséges Fejedelme, benne és általuk“

Hogyan hatott e hű hazafias érzéstől sugalt napiparancs a jelen volt polgárookra, hadfiakra, felesleges mondanunk, oly hangokat adtak a megpendített hurok, melyek minden jó polgár szívében viszhangra tallának. Még egyszer végig pillantánk az érkezett honvédtiszteket marezona bomlokzatán, kik mint veterán harczosok falként állottak a „napiparancs“ felolvasása alatt; elhagytuk őket, hogy fáradalmait kinyugodva részeseiljenek Kolozsvár vendégszeretetében.

A Kolozsvári Közlöny hasábjaira is feljegyeztük ez örömnapot, melyen Kolozsvár város keblére ült a nemzet harcziásait; a város népének, sőt az erdélyi országrésznek szívéből szólunk, midőn „istenhozott“ at, mondunk a derék honvédségnek és vezéreinek:

legyenek a néperő görgetege, mely maga alá temeti a nemzet minden ellenségeit, legyenek mielőbb a királyt és alkotmányt minden vesz ellen megvédelmező hadak végtelen sorává.

A cultus köréből.

(Az izraeliták autonom szervezkedése. A görög k. román és szerb egyházak autonom szervezésének kezdete. Rom. kath. autonomia. A felségi, föfelügyeleti jogot körülíró törvény szükséges volta.)

Néhány mozzanatot akarok itten recapitulálni a cultus köréből, melyek elszórvá részint voltak már említve; de ha egy-egy kis politicumot százsor szokás variálni a lapokban, gondolom, nem árt az ilyen cultusféle dolgokat is másodsor említeni.

Legyünk liberalisok s kezdjük először is az izraelitákkal, mint legújabbban magunkhoz ölet polgártársainkkal.

Az izraeliták a kormány közreműködésével a mult év végén s ennek elején egy „országos congressust“, Magyarországon elsőt tartottak képviseleti alapon. A congressus célja igen szép volt, az t. i., hogy

egy autonomus testülettel szervezze egyházi s iskolai tekintetben a magyarországi izraelitákat, kik eddig zilált viszonyok közt tespedtek s egészen a kormánytól függtek. Persze, nincs oly üdvös cél a világon, melynek ellenzői ne lennének, s így nem csuda, ha az első izraelita congressusnak is voltak az obscurus elemek közt elkéseregett ellenségei. De a mérsékelt jobb párt győzött, s a congressus az izr. egyházi (nem vallási) és iskolai ügyek autonom rendezésére szabályokat hozott, melyek aztán a magyar cultus-miniszter által ő Felsége elébe terjesztetvén, daczára az ósdi párt tömeges ellen-petitiójának, szentesítést nyertek. Most, tudunk szerint, 26 izraelita biztos, Erdélyben 3, van kinevezve (ennyi kerületre levén osztva az egész ország) a szentesített határozatok értelmében az izraelita egyházi s iskolai ügyek autonom rendezésére, vagyis az előlépések megindítására.

A görög keleti román és szerb egyházak autonom rendezkedése szintén folyamatban van az illető congressusok által hozott s ő Felsége által kevés módosítással szentesített szabályok alapján. Baj itt is van, kivált a szerbeknél, kik az egyházi congressust okvetetlen nemzeti politikai gyűléssé is szeretnék qualificalni egyszerűen. Innen származott, hogy a szerb congressus közelebből magamagával meghasonlásba jött s fel kellett oszolnia.

A zsidóknál az a baj, hogy miért adnak nekik autonomiát, a szerbeknél meg az, hogy miért nem adnak két akkorát, mint a mennyit adnak. Bizony különböző az emberek eszejárása! Így sem jó, ugy sem jó, tudja Isten, hogy volna jó!

Hát a r. kath. autonomiából mi lesz? Ezt már igazán bajos megmondani. Némelyek lehetetlennek, mások lehetőknek, némelyek veszélyesnek, mások üdvösnek és óhajtanónak hiszik. Én azok közé tartozom, kik, a sokféle nehézségek daczára, a kath. autonomiát lehetőknek és óhajtanónak tartják; de hogy lesz is belőle valami: ezt csak akkor remélném, ha fel lehetne tenni, hogy az illetékes elemek egyaránt őszinte jó akarattal s készséggel járulnak az autonomia megalkotásához; *) ha a püspökök nem félténé isteni jogait ott is, hol azok nem érintenek, a világiak pedig nem lennének túlzók követeléseikkel; szóval, ha egy a világi és egyházi elemekből alakult mérsékelt haladó párt vehetné itt is kezébe a vezetést.

S midőn látják, hogy a kormány a r. katolikusok, gör. keletiek és zsidók autonomus törekvéseit maga igyekszik sikerre juttatni: nem különösen hangzik-e némelyeknek azon vádja, mintha a kormány a létező autonom felekezetek autonomiáján réseket igyekeznék törni? Oly feltevés ez, melynek jobb esetben nincs igazolható alapja, rosszabb esetben pedig csak opponáló szenvedélyből származhatik.

Átlátom ugyan, hogy az autonom felekezetek részéről a kormánnyal szemben sok idegenkedést, tartózkodást s féltékenységet megszüntetne egy oly törvény létrehozása, mely közelebből meghatározná, hogy az autonom felekezetek irányában miben áll a felségi, illetőleg a kormány föfelügyeleti joga? Egy ily törvény valóban mielőbb szükséges volna. De ha a kormány annyi égető kérdés tisztázása közt ezt még elő nem vehette: azért tartózkodjunk tőle, vagy éppen gyanusitanunk minden lépését — jogositva nem vagyunk. Bg.

Lapszemle.

„I. A tisztantuli ref. egyházkerület“

határozata a népiszkolai törvény felett, a „nil mirari“ higgadt követőt is megdöbbenetete.

Nem annyira maga a határozat, mint annak „erős“ motivációja!

Azok a „miuthogy“ ok olyan szép csatarendben vannak felállítva, hogy minden ultramontán, minden bigott, minden reactionarius szívnék repesni kell örömben, ha azokon végig pillant. Mennyire a sarokba szorította már e hadat a vészes „korszellem“; de a Debreczenben kütözött zászlóra

*) Részünkről ebben kételkedni nem akarunk. Szerk.

mintegy újabb „labarum“-ra tekintve, könnyebben lélegzenek: még nincs minden veszve.

Maga a határozat nem olyan pogány, a minőnek látszik, s a helyes arányok kedvelőit ama kicsi lábú, de nagy fejű torzalakokra emlékezteti, melyek éppen felső részük tulsulya miatt gyengén állanak.

Ugyanis mi ama hosszú beszéd rövid foglaltatja?

Hát csak annyi, hogy: ama törvény némely pontjait a törvényhozó hatalom rendes uton megváltoztassa.

Ez oly óhajítás, a melyet több vagy kevesebb nyomatékmal nyilvánítani nem csak egy testületnek, de minden magános honpolgárnak is jogában, sőt néha köteleességében áll.

Egy törvényhozás sem hozhatja örök időkre törvényeit, elég, ha a pillanat szükségének megfelelően azok, s az alkotmányos élet folytonosságából az örökös mozgás, fejlődés, haladás következik.

De a debreczeniek kissé megbővítik ama mondatot.

Azt mondják: ama törvénynek „reánk nézve sérelmes“ pontjait . . .

Ebből önként támad azon kérdés: melyek tehát azon „sérlemes“ pontok?

Keressük a feleletet; nem találjuk azt.

E sérelmes pontoknak, u. m. 1 ór, 2 or, 3-or elő nem sorolását neveztem — bocsánat a hasonlatért — ama piezi lábakkal, melyeken a nagyszerű határozat. mázsányi indokaival nem annyira nyugszik, mint ingadoz.

Tudja mindenki, vagy legalább tudhatná az incriminált iskolatörvény keletkezésének történetét.

Az annak kidolgozásával megbízott 25-tős bizottság „a népoktatás nagy fontosságú kérdésének megoldását csak ugy hitte óhajtott sikerrel kezdeményezhetőnek, ha a hazánkban létező különböző hitfelekezeti honpolgárok megnyugtatóásával, s a létező tényezők számbavételével történik. Ennek fogva, mielőtt a törvényjavaslat érdemleges tárgyalásához kezdett volna, az országban létező hitfelekezetek fejeihez felezólitást intézett, hogy a tárgyban legtöbb szakismerettel bíró férfiak jelölne ki. A beérkezett válaszok folytán a bizottság 32 szakférfiut választott ki, s hívott meg“ s a többi.

E sorok az országgyűlés eleibe a munkálat kíséretében benyújtott „jelentésből“ (360. sz. irom.) vannak kiírva, melynek szerkesztésével alulirt, mint a bizottság jegyzője voltam megbízva, s mely jelentést Tisza Kálmán mint a bizottság egyik legbüzsőbb tagja helyeselt, s Nyári Pál, mint elnök velem együtt aláirt. E kitűnő férfiak egyike sem fogja a solidaritás egy bizonyos nemét, az újabb megtámadások ellenében, magától elháríthatni.

Nem is volna erre okuk. Mert a bizottság s annak munkálata nyomán maga az országgyűlés: „a tanszabadság elvéből indulván ki, nem hagyhatta figyelmen kívül azon jogos féltékenységet sem, melylyel a hazánkban létező hitfelekezetek, saját autonomiájuk és testületi, illetőleg egyéni szabadságuk megóvásához, az államnak különben nem tagadott föfelügyeleti joga irányában ragaszkodnak“ (U. a. jelentés).

Hogy pedig e bevezető szavak a munkálat beltartalmával összhangzásban vannak, arról azon jeles férfiakon kívül, a kik abba közvetve, közvetlenül befolytak, kezeskedik azon körülmény is, mely a bizottság jegyzőkönyvéből kitűnik, hogy éppen az állam ama föfelügyeletéről szóló, akkor 8., később 14. §. érelt megvitatás után, Tisza Kálmán szövegezése szerint fogadtatott el.

Csengery, kinek keze nyoma az incriminált törvény annyi §-án meglátszik, hogy annak második (részben: új) alkotójaként kell őt tisztelnunk, e kényes pont fogalmazását vonakodott magára vállalni, átadta a pennát a vele hasonló büzsőséggel közreműködő fentnevezett tagtársunknak, kivel, nem sejtítettük még akkor, hogy a debreczeniek oppositioiba teszik magokat. (Lásd a bizotts. jegyzők. 61. sz.)

Ama, Tisza Kálmán tollából folyt, s a bizottság s az országgyűlés által egyhangulag elfogadott §. erejénél fogva: „a kormánynak joga és tiszte:

a) a felekezeti iskolákat is közegei által időnként meglátogatanni;

b) szigorúan örködni, hogy a 11. 12. és 13. §§-ban foglalt feltételek pontosan teljesítessenek;

c) meggyőződést szerezni arról, hogy teljesítik-e az illető hitfelekezeti hatóságok azon köteleységet, hogy az iskola vagyonának biztos elhelyezésére és rendeltetésére céljára fordítására felügyeljenek.

d) A hitfelekezeti iskolákról, az illető hitfe-

lekezeti hatóság útján statisztikai adatokat szerepni be."

Ez az egész. E pontok volnának-e sérelmesek?

Meglehet, hogy p. o. az iskola-vagyon felügyeletére való felügyelet sérelmes lesz, t. i. esetleg az illető iskola vagyonára nézve. Meglehet, hogy a statisztikai adatok, ismét hátrányára az érdekletteknek, az illető hatóság útján, néha megkérsse s így elavulva fognak beérkezni. De hogy az autonomia hol van itt megtámadva? azt gyarló eszemmel kitalálni nem tudom.

Olvaszuk meg, mit mond a híres 1791. 26. törvényzikk.

5. Scholas quoque tam Triviales quam Grammaticas — prout et aliores, accedente tamen praevis quoad hasce aasens regio erigere, — Normam et Ordinem docendi atque discendi (Salva Altestate Suae Majestatis quoad Scholas etiam hasce Regiae supremae inspectionis, via Legalium Regni Dicasteriorum exercendae potestate) ordinare — Coordinatione tamen litterariae institutionis erga demissam Statum et OO. propositionem per Suae Majestatem determinanda ad has perinde Scholas — extendenda. Libros porro (Symbolicos, Theologicos etc.) excudi facere, ea tamen lege admittantur, ut librorum novius excusorum tria semper exemplaria via Reg. Locumt. Cons. Suae Msti submittantur.

Magyarul ez azt teszi, hogy

a) elemi és alsóbb iskolákat szabadon állíthatnak;

b) felsőbbeket csak királyi jóváhagyás mellett;

c) a tanrendet maguk állapíthatják meg, ő Felsőge, vagyis az állam főfelügyeleti jogának fenntartásával;

d) a közoktatás ügyének rendezése azonban, a felekezeti iskolákra nézve is, ő Felsőge és az országgyűlést illeti, mialatt akkor a tankönyvek megszabását is érintették;

e) kivétel engedtetett a tisztán vallásos tartalmu könyvekre nézve; de ezekből is, ellenőrzésül, három-három példányt a kormányhoz kellett felküldeni. (Nehogy t. i. a kath. egyház ellen sértéseket tartalmazzanak.)

Tessék e pontokat, s az azokon alapult gyakorlatot az 1868-iki iskolatörvénynek a felekezeti iskolákról szóló III. fejezetével összehasonlítani: azoknak részint ismétlését, részint szabatosabb meghatározását, s nem csak korlátozását nem, de inkább bővebb kiterjesztését fogják benne feltalálni.

Vagy nem biznak benne, hogy megütköz a tökély azon mértékét, melyet a törvény, mint legcsekélyebbet s elengedhetlent tűzött ki?

Fáj a világosság?

De csak oly szemnek, mely a sötétséget szokta meg." Z. A. ("P. Napló.")

Szamosujvár, aug. 27. 1869. *)

A „Magyar Polgár“ aug. 25-ki számában a „Hon“ valamelyik közlebbi esti lapjában megjelent botrányos krónika reprodukáltatik. Hogy abban papokról és apácákról van szó, ha nem mondom is, kiki könnyen értheti, mert hiszen ma ez van napirenden.

Először a károlyfehérvári apácák hozatnak fel, kiket még Haynald püspök hozott be oda, hogy egy égető szükségnek tegyen eleget az addig teljesen parlagon heverő nőnevelés tekintetében, de kiket Fogarasi püspök mint nem saját intézményét kevés figyelemre méltatott, s intézetük közvetlen vezetésével az odavaló papság kebeléből egy arra nem képesített egyént nevezett volna ki, kinek ügyetlen eljárása következtében a zárdái fegyelem meglazulván, a nagy költséggel s „messzenézó“ szándékkal alapított intézet hitelét veszítve, hanyatlásnak indult.

Éppen midőn e sorokat írom, kapom a k. fehérvári „Egyházi és Iskolai Lapok“-at, melyekben ezen hivatalos kotnyeleskedés saját értékére szállítatik le; erről tehát nincs miért többet.

Második fogásban a székelyföldről insceniroztatik egy szép historia, melynek vejeje oda megy ki, miszerint egy primitia alkalmával (mikor? és hol?) az ilyenkor többfelől összegyűlt nép a primitia előestéjén összeszorulván, egy 12—14 éves gyermek (fiú-e vagy leány?) a másnap első miséjét végzendő ifjú pappal egy szállásra került. Másnap a tudósító, egy személyben azon gyermek gondnoka, feltűnő változásokat vett észre gondjaira bizottján, s azok folytán ezt kérdőre vetvén küldt, hogy a jámbor primitians borzasztó dolgot követett el rajta, s mégis másnap, mintha semmi sem történt volna, az oltárhoz járult, prédikált Sodoma és Gomoráról.

En a hely szinétől távol lakván s az egész botrányról csak hírlapok útján értesülvén, nem tudhatom való-e a felhozott esemény, avagy azon számtalan és célzatos ferdtések sorába tartozik, melyek a szabadsajtó éretlen terményeit jellemzik s azon oly magas és annyi áldozattal kivívott jogot megszenteltetik. Azonban óhajtanám tudni e tárgyban is a valót és igazat, mely után

*) Valamint egyesektől, úgy egész osztálytól és testülettől sem tagadhatván meg a tért és alkalmat az önélelemlere: közreadjuk e cikket, utat és módot akarván nyújtani a kérdéses események felvilágosítására az igazság érdekében. Szerk.

egész életemben törekedtem, s abban egy hiszem, az elfogulatlan olvasó közönség is velem egyetért.

Ennélfogva bátorítkodom mind a „Hon“-hoz, mind a „Magyar Polgár“-hoz, vagy ha úgy tetszik a „Magyar Hon Polgár“-hoz avval a tisztelteljes interpellatioval fordulni, miszerint engedmet s az igazságszót olvasóközönséget a tényállásáról, annak helyi és személyi viszonyairól, minden himezés-bámozás, minden kétszinkedő kiméltesség nélkül felvilágosítani méltóztatassék. Nem fogják egy hiszem rossz neven venni nekem a fenozimzett lapok ebbeli érdekeltségemet, mert kimondhatlan fájdalommal vettem, mint olyan, ki több éveken át működtem a székelyföldön a lelkiállásokról, ama tudósítást azon földről, azon népről, azon papságról, melyet szívem legmelegebb szeretetével kísérek a távolban is.

En látnivalólag nem vagyok tehát azon helyzetben, hogy az idézett közleményt pozitív adatokkal megczáfoljam, — de szeretném is annak az ember fiának szemébe nézni, ki egy időt, helyet, személyt nélkülöző hírlapi hírt megczáfolni képes volna, — mert hisz arról gondoskodott a tudósítónak gyűgödő kimélt(?) Anonban látok ama tudósításban olyakat, melyek annak hitelességét belső okokból lehetetlennek tessék.

1. Látom, hogy a tudósító a kath. székelyföld szokásait nem ismeri, s így az egész levelezés mondva csinált münnek tünik fel. Mert különben tudhatná, hogy egy primitia előtti napon nincs ott semmi összejelakodás, mely a megérkezéket arra kényszerítne, hogy többen szorulanak egybe éjjele szállásra. — Ki a székelyföldön hasonló ünnepeken jelen volt, tudja, miszerint az ilyenek-re csak a helybeliek s legfeljebb egy két szomszéd falubeliek, kiket t. i. vagy vérségi összekötetés, vagy az esemény nem mindennapisága, vagy a vágy az új áldozat első látásában részeshlenni vonz oda, szoktak megjelenni, még pedig nem az ünnepelelőestéjén, mert ez a faluk közelsége miatt nem szükséges, és hogy a primitia nem bir a székelyföldön bucsunyszerű jelleggel, melyre a távolvidékek is megjelenének. — Nem érthetem tehát minő összeszorulástról beszél a tudósító a primitia előestéjén.

2. Minden ember, ki egy kath. pap első miséjén jelen volt, tudja, hogy a szónoki tisztet nem ő, hanem egy más felkért pap végzi. S a tudósító azt mondja, hogy a megrott primitians másnap, t. i. magán az első mise napján, szónokolt Sodoma és Gomoráról!

3. A tudósító által felhozott vád fölöttébb súlyos s a törvény az ily bünt sulyosan bünteti; miként törtenhetett tehát, hogy a tudósító, ki egyszerűsmond gondnok, s miután az egész dolgot a világba kikürtölte, valami igen nagy kiméltességről nem vádolhatjuk, azt azonnal fel nem jelentette s a törvény szigorú alkalmazását nem szorgalmazta?

4. A tudósító, annak a 12—14 éves gyermeknek gondviselője, hogyan feledezhetett meg annyira kíméletességéről, hogy azt minden felügyelet nélkül, egészen magára hagyja?

5. Mikor és hol történt a kikürtölt botrány, ki volt az a jó madár, ki azon vérlázító büntényt elkövette?

Ezen kérdésekre kielégítő feleletet vár az igazság minden őszinte barátja. Mert felteszem a tudósítóról, hogy ha a becsületelés legkisebb szikrája is van benne, helyben nem hagyhatja a „calumniare audacter“ elvet s azt, hogy csak egy névtelenül a malitiosus kimélet leple alatt egy testületnek becsületét nyilvánosan meghurcolják.

Kardos Ignác,
országos fegyintézetű lelkész.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság utolsó ülése aug. 30-án.

A közös kormány részéről jelen vannak: Beust gróf, Becke b., Oreyz Béla b., Benedek tábornok, Weninger Vincez, Zerdabelyi Incez.

Oreyz Béla b. külügyminiszeri főnök: Ő cs. s Apostoli kir. Felsőge urunk királyunk, az országos bizottságoknak őszhangzó határozait helybenhagyván, a legfelsőbb megerősítést tartalmazó kéziratot van szerencsém ezennel elnök ő nmltgának átnyújtani.

Ő Felsőge megbizta a közös miniszteriumot, hogy a fejedelem halás elismerését fejezze ki az országos bizottságnak, azon fáradsatlan buzgóságáért és hazafini készségért, melylyel az osztrák-magyar monarchia közös érdekeinek oltalmára szükségelt költségeket, az erre vonatkozó előterjesztéseknek lelkiismeretes megvizsgálása után, megállapította és megszavazta.

Fogadja a tiszt. bizottság ezen hazafias munkásságáért és azon bizalomért, melyben a hosszas tárgyalások alatt a közös miniszteriumot részesítette, ennek őszinte köszönetét; és engedje meg, hogy búcsu-üdvözetemet azon óhajattal végezhessem: hogy a t. bizottság minden tagját hazafias törekvéseiben ezental is az ég oltalma kövesse! (Lelkes éljenzés.)

Erre Bujano vits Sándor felolvasá a szentesített költségvetést; elnök Majláth Antal gróf pedig kimondván, hogy a bizottság a legmelyebb hálaérzettel fogadja ő Felsőge kegyét, következő búcsu-szavakat intézte az országos bizottsághoz:

Ezzel a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság befejezte nagyfontosságú feladatát, melyben lelkiismeretes pontossággal járt el, mert az 1867. 12. t. cz. értelmében övökodott oly tárgyak felett intézkedésbe bocsátkozni, melyek a közös ügyek keretébe nem tartoznak; de másrészt odaforodította minden iparkodását, hogy a mondott törvény valóságga legyen, mert ennek hódolni és ezt törvényesülleg felhasználni mulhatlan hazafini kötelesség. (Éljenzés.)

Teljesítette is ezt a mélyen t. bizottság, tanulmányozta az elébe adott tárgyakat, az albizottságok által megbiraltatta a közös miniszterek előterjesztését, ezeket a rendes ülésekben tárgyalta, a feljajánlandó összegeknél megvizsgálta ezeknek okvetellen szükségét, és csak olyanokat ajánlott fel, melyeket a pragmatica sanctio kötelmeiből folyóknak ismert el, vagy a melyek a törvényhozás által megállapított hadseregi létszámnak ellátására mulhatlanul szükségeltettek. A birodalmi tanács bizottságával előbb írásbeli üzeneteket váltott; azon kérdésekre nézve pedig, melyeket ez uton megoldani nem lehetett, közös ülést tartott, és ebben végre közös megállapodásokra jutva, ezeket legfelsőbb helybenhagyás végett ő Felsőge elébe terjesztette, s így megtette mindazt, mi bizonyosságul szolgál annak, hogy e bizottsági intézmény megfelel a czélnak, melyre alkotott, mert midőn egyrészl a monarchia közös érdekeire vonatkozó kérdéseket megoldta és a kül- és belbélke fenntartására szükséges összegeket felajánlotta, másrészl a magyar királyság függetlenségét teljes mérvben fenntartotta. (Éljenzés.)

Az Isten dús áldása kísérelje a t. bizottság tagjait kedves házi körükbe, hová nehezen kísérelni ugyan az ingatag sokaság tapsa működéseiket, de azt tartom, hogy ezt közüllük senki sem várta, nem kereste, jól tudván, hogy ez ritkán jut annak osztályrészhöz, a ki keresi azon latin bölcs mondata szerint „plausus civium raro querentem, sed fugientem sequitur“, de egyébként is a történelem a tanúságot nyújtja nekünk, hogy e földgömbön nem létezett soha helyzet, nem idő, nem nemzet; mely megelégedéssel fogadta volna azokat, akár testületek, akár egyesek voltak, kik bár legigazságosabb terheket mértek rájuk, s így ez el-lenszenv nem politikai természetű, de kifolyása a gyarló emberi természetnek, így tehát ennek helyére élvezendik a polgári lét legmagasabb jutalmát: a híven teljesített polgári kötelesség tudatát, melynek érzetében erőben gyarapodva térendenek majd vissza a törvényhozási közdelem helyére, midőn erre szeretett hazánk java felhivandja.

Erre áldást kérvén a hazára és királyra, az ülést hosszas éljenek közt zárta be.

Bittó István: Az országos bizottság érzelmeinek vélek kifejezést adni, midőn kijelenteni bátorítkodom, hogy a t. bizottsági elnök úr ő excellenciájának számos és sulyos teendőiben tanúsított hazafini buzgalmaért, de különösen tanácskozásaink bölcs és tapintatos vezetéséért mély haláját fejezi ki, és azt egyszerűsmond jegyzőkönyvileg megörökíteni indítványozom. (Élénk helyeslés és éljenzés.) Végül

Fiáth Ferencz b. emel szót, köszönetet mondva a bizottság alelnökének, jegyzőinek és hivatalnokainak, s ezt szintén jegyzőkönyvileg kívánja megörökíteni. (Helyeslés.)

Ezután Bujano vits Sándor tollvivő a jegyzőkönyvet felolvasván, az hitelesítettett.

Ülés vége 7 órakor.

A kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara folyó 1869. aug. 12-én tartott közgyűlésének jegyzőkönyvi kivonata.

1. Az elnök az első rendes gyűlésen megjelent tagokat röviden üdvözölvén, azon nézetét fejezi ki, hogy az 1868. IV. t. cz. alapján megalakult kamara legjobban fogja méltányolni feladatát, ha rögtön hozzá fog az elébe szabott teendők teljesítéséhez, és pedig mint természetes kiindulási pontokat tekintni a főméltóságú kereskedelmi miniszteriumnak és a központi választó bizottmány-nak ide vágó írásait, a melyek felolvasására felkéri ideigl. titkárt.

Ennek következtében titkár olvassa a földmívelési, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak kelt leírását, a melyben a választó központi bizottmány-nak oda tett jelentése folytán az elnök és alelnökök választása megerősítettvén, felhívja a kamarát, hogy teljesítéséről sietőleg gondoskodjék, s megállapítandó ügyrendét és évi költségvetését, helybenhagyás végett oda terjeszse fel. Kapcsolatban ezzel olvastatik a választási központi bizottmány-nak kelt átírása, a melyben az elnökségnek a főmlsü miniszterium által történt megerősítéséről említett tévén, jelenti, hogy a választási bizottság további működése megszűnt, s a választási rendszabály értelmében további intézkedés végett átszolgáltatja a miniszteri megerősítő leirat másolatát és a választásra vonatkozó minden írományt jegyzék mellett.

A gyűlés a felolvasott iratok tartalmát tudomásul veszi, s érvényben tartván a mult hó 3-án tartott alakuló gyűlés azon határozatát, hogy a felolvasott kamara vagyonának átvételére egy külön, az ügyrend és költségvetés megállítására egy másik külön bizottság küldessék ki, egyszerűsmond új-

ból jóváhagyja az e bizottságokba akkor kinevezett tagok névsorát. E szerint az első bizottság fog állani alelnök Ákoncz János vezetése alatt Bogdán István, Böhm János, Kállay Lajos és Tauffer Károly urakból,

a második bizottság pedig alelnök Krémer Ferencz vezetése alatt, Dr. Hintz György, Korbuly Bogdán, Tauffer Ferencz és Tömösvári Miklós urakból fog állani.

2. Elnök előadja, hogy a kereskedelmi miniszterium rendelete mellett, a mely egyébiránt csak f. hó 19-én érkezett ide, 50 példány ipar-törvényjavaslat jött a kamarához, oly felhívással, hogy a kamara érett és beható tárgyalás után véleményét okadatulva terjeszse fel, különösen nyilatkozzék az elősorolandó azon feltételekre nézve is, a mikhez az említett iparosok szakképzettségi kimutatását kötni vélné. A kamara véleményét a miniszter jövő szeptember 1-8 napjáig elvárja. Elnök ezzel kapcsolatban jelenti, hogy az idő rövidsége s a tárgy fontossága mellett szükségesnek vélte, a kapott példányokból a kültagokat is részesíteni, s őket, valamint az összes közönséget, hírlap útján felszólítani, hogy a törvényjavaslatra vonatkozó észrevételeiket használat végett f. hó 22-éig a kamarához küldjék be, s egyszerűsmond az ügy feletti tanácskozára f. hó 24-ére közgyűlést hívni össze. Most már a t. gyűlés feladata a további szükségesnek vélt intézkedéseket megtenni.

A gyűlés az elnökség intézkedéseit helybenhagyván, rövid tanácskozás után elhatározta, hogy a tagok közt kiosztandó ipar-törvényjavaslat felett egész testületileg fog határozni, s az első bizottmányi ülést e f. hó 16-ra tűzi ki.

3. Olvastatik a főmlsü kereskedelmi miniszteriumnak körrendelete, a melyben előadván, hogy a trieszti Lloyd gőzhajó társulat, az újabb időben több ízben siker nélkül kísértette meg a hajók építéséhez szükséges vasanyagokat a hazai vasgyárakból szerzeni be, mert az árak magassága s a szállítási határidők messzeségén kívül e gyárak legnagyobb része a szállítványozásra nem is vállalkozott, ugy, hogy a társulat kénytelen volt küzelebről félmilliónál nagyobb értékű megrendelést a külföldön csinálni, a miniszterium felhívja a kamarát, hogy a kerületében létező vasgyárakat figyelmeztesse e körülményre, a mely a hazai vasiparnak ösztönt kellene hogy adjon a nagyobb mérvben fölébredt fogyasztással lépést tartani.

A kamara azon nézetben van, hogy az újabb időben előforduló vasúti építkezések s más nagyobb vállalatok által előidézett vasfogyasztás sokkal meglepőbben nyilvánult, semhogy a hazai gyárak arra elkészülhettek volna, azonban a tapasztalható nagyobb fogyasztás remélhetőleg oda fogja ösztönözni, hogy termelésükkel az igényeket kielégítsék. Egyébiránt készséggel enged a miniszterium felhívásának s a körrendeletben érintett körülményekről a kerületében eső vasgyárakat értesíteni elhatározta.

4. A bécsi keres. és iparkamara köriratában előadja, hogy a jövő évben 25 éve lesz az első bécsi kiállításnak, a mikor a kormány azon határozatot hozta, hogy az ipartárlatokat minden 5 évben ismételni fogja a nélkül, hogy e határozat azóta egyetlen egyszer is teljesedésbe ment volna. A bécsi kamara ez ületből felirt az osztrák kereskedelmi miniszteriumhoz s figyelmébe ajánla: minő észszerű volna a közlebbi 4—5 évben Bécsben általános ipartárlatot rendezni. A főbb indokok pedig a következők: Európának az ipar terén két, leginkább előhaladt országa: Anglia és Franciaország, nagyrészt annak köszönheti, hogy kereskedése s ipara oly nagy fokra fejlődött, mert a nemzetnek többszörösen alkalma nyilt a keblében rendezett világtárlatokat közvetlen közelben szemlélhetni az egész világ ipartermekének legjavát, mig Ausztria iparosainak csak igen csekély része volt azon helyzetben, hogy közvetlen szemlélődés által sajátíthatta volna el e külföldi kiállításokon tapasztalt előnyöket. Mig tehát a bécsi ipartárlat az osztrák-magyar birodalom iparosainak és kereskedőinek ez eddig nem élvezett alkalmat szolgáltatná, remélhető, hogy Európa többi országa is élénk részt vesznek egy oly kiállításban, mely a kelet szomszédságában egy sereg olyan ország központján tartatnék, a melyek ipara és kereskedelme még végtelenül fejleszthető, s a hol a külföldnek is kedvező alkalom nyilok a vállalkozási s kereskedelmi viszonyok tanulmányozására és szövésére. A bécsi kereskedelmi kamara ez okból felhívja a kolozsvárit, hogy ha ez eszmét helyesnek véli, az itteni körülmények szempontjából lépjen föl mellette.

A gyűlés ez indítványt s indokolását méltánylandónak találja, s fenntartja magának részéről is annak idejében mellette alkalmas helyeken felszólalni. (Folytatása követik.)

Vidéki levelezés.

vultus ubi tunc
Afflisit, populo gratior it dies,
Et soles melius nitent (Hor.)

Dicső-Szt-Márton, aug. 21. 1869. — A király ő Felsőge születése napjának ünnepeit itt is buzgón ültük meg. Délütti 10 órakor vonult fel főispán gróf Béli Ferencz ő mlga a törvényszéki és közigazgatási tisztviselők kíséretében a katholi-

Páris sept. 2. Senatus ülés. Napoleon herceg beszédében a liberalizmusnak utógondolat nélküli szűkületét hangsúlyozza, s a senatus consultumot hűzögösként találja. Ő szabatosabban körülalozott miniszterfelelősséget óhajt, valamint egy választott senatust törvényhozói hatalommal, továbbá azon tilalom eltörlését, mely az alkotmány megvitatását tiltja, végül a mairek választását a helyhatósági tanácsok által.

A belügyminiszter válaszában kijelenté, hogy a kormány egy szabadalvul császárság, a mi nem zárja ki az eszélyességet; mindamellett a kifejlődésben meg kell a mértékét tartania. A kormány nem osztja a herceg nézeteit, sem a senatus összeállítására végteti attributumokra nézve, sem a polgármestereknek a helyhatósági tanácsok által való kinevezését.

A senatus consultum bizottmánya aug. 31-én ismét egybegyűlt, hogy Gonihot de Saint Germainnek a senatus consultumra vonatkozó módosításait tárgyalja. E módosításokban az kívánatik, hogy a törvényhozó test megtartsa ugyan jogát törvényjavaslatok előterjesztésére, de hogy minden, annak kezdeményezéséből eredt törvényjavaslat előbb az államtanácshoz utasíttassék megvitatás végett.

A senatus september 1-én tárgyalta a senatus consultum javaslatát, mint az táviratilag már jelezve volt. Ez alkalomból Persigny, Drouin de Lhuis, La Guéronnière és Richemont báró, valamint több más politikai nevezetesség Párisba sietett. Prim tábornok két nap óta Vichyben tartózkodik, hova Silvela minisztert várják.

A "Times" hosszabb elmélkedésben szólván Poroszországról, lényegileg ezeket mondja: „A porosz népképviselőt közelálló állászatok oly körülmények közt fog megindulni, melyek egy komolyabb összecsúszást kitérőnek nem mutatják épen valószínűtlenek. A király tanácsában a szorosan conservatív érület nagyon is túlsúlyra vergődött: a katonai és burokratiai gazdalkodás nagyon is felkapott. Még a felette túrlemez porosz népre nézve is nagyon rövidre van fogva a kantarézár, és világos, hogy a régi kormányzat kötelekeit kissé tágiatni kell, s hogy az engedmények órája nem halasztható továbbra el. A kormány nagyon sokat kíván a hadsereg számára, a kamarák e követeléseknek részint pénzügyi, részint politikai tekintetből ellene vannak. Nem lehet ugyan tagadni, hogy Franciaország fenyegető állása nagyban igazolja a nyomást, melyet a ministerium az ország segélyforrásaira nyitvánit. Azonban a buzgóság, melylyel valamely nemzet hazáját védi, végtül mégis nagyban függ azon érdekektől is, melyek kockázattal vannak. Ha férfiakat visznek sikra, a harci-bér legalább érdemes is legyen rá. A poroszok már nagyon sokáig ontották vértiket oly harcokban, melyek egyedül a dynastia érdekében vivattak s eshetőleg csak az ahoz szorosan csat-

lakozó népeleues aristokratia javára ütöttek ki. Azt hisszük, hogy az tilésszak nem fog nagyon előre haladni, mire a kormányt komolyan fogják felelősségre vonni.

Róma, sept. 3. Valótlanak mondatik azon bir, mintha Rómában azt határozták volna, hogy kül-kormányoknak az egyetemes zsinaton való esetleges képviselölei iránt szenvedölegesen viselendik magukat; e tekintetben még semmi sincs határozva. Madrid, sept. 1. A genuai herceg trónjelöltisége nagy valószínűséggel bir. Az „Imperial“ azt tanácsolja, hogy a nagykorúság ideje a 16-ik életévben állapíttassék meg.

A „Patrie“ szerint, Don Carlos aug. 30-án este, egy guipuzcoai kikötőből, egy kiliföldi hajón Angolországba indult. Ezen herceg, a nélkül, hogy eszméiről lemondana, belátja, hogy a harc hosszabbításra egyelőre semmi eredményt sem idézhetne elő; s el van tölve, más kilátásokat a jobb idöket várni be. Az éjszaki spanyol tartományokban tartózkodása alatt igen sok sanynarúságot szenvedett, s komoly veszélyeknek volt kitéve. Nehány nap előtt, egy gyöngöe örkisréttel, tetemes számú kormány-csapatok által körülvetette, karddal kezében kelle magát keresztül vágna.

Cababól jelentik, hogy a fölkelök táborában előkészületek tettekk Santiago elleni öszpontosított támadásra.

A „Gazz. di Torino“ hiteles kutföböl állítja, hogy a kormány végkép fölhagyott a kamra föl-öszlatása iránti tervvel. A cabinet, jelen összeállításában, fog az ujra öszszelendö kamra elé lépni. A trónbeszéd semmiféle programot sem foglaland magában, s azért elég szintelen lesz. A ministerium több bel-, igazság- s oktatástügyi törvényjavaslat előterjesztése által szándékozik saját programját jellemzeni. Hirszerint gr. Cambray-Dyguny új pénzügyi előterjesztémet fog benyújtani, s egy új pénzügyi művelet iránt teend javaslatokat. Egyébiránt, — mint a „Gazz. di Torino“ hiszi, nem sokáig kellend cabineti kérdésre várni.

Mint Konstantinopolyból aug. 28-ról jelentik, — noha az alkirály válasza, alakjára nézve kielégítőnek találtatott, a nagyvezér kedden egy újabb levelet szándékozik elküldeni; melyben azt kívánandja, hogy az egyiptomi szárazsi s tengeri haderő az 1841-ki fermán határai közt tartassék, hogy évnegyedenként szabályszerű budget terjesztessék a porta elé, hogy új adók ne vettesenek ki, s külkormányokkal semmi egyenes közlekedés se történnék.

Legújabb

Florenz, sept. 4. A cabinetválság valószínű.

Róma, sept. 4. Illetékes helyről hallani, hogy a francia megszálló sereg még september folyamán el fogja hagyni Civita-Vecchiát.

Róma, sept. 4. A „Civita Cattolica“ jelenti, hogy azon püspökök száma, kik az egyetemes zsinatra való meghívást nem fogadták el, 50-re megy.

Berlin, sept. 4. A „Nordd. Ztg.“ megerősíti, hogy a porosz kormány a bécsi cabinettel való stürgöny-váltást nem fogja folytatni, minthogy ezen kérdést — legközelebbi stürgönye által — megnyugtatólag kimerítettnek tekintti.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Sept. 4-dikén: 5% Metaliques 100 frt 59.90. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 69.—. Kamat 59.90. 1860. Kölcsön 95 50. Bankrészevény 735. Hitelintézeti részvény 297 frt 271.50. London 10 ft st. 125 frt 20% kr 121.75. Ezüst 119.—. Cs. királyi arany 5.80.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79.—. Temesi 76.—. Erdélyi 77.—. Horv-Szlavon 81.—.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből. *)

Nyilt figyelemztetés Sz.-Udvarhely város t. rendörségéhez.

Sz.-Udvarhely város utcaiban és az ablakokból kifelé, névnapok és más alkalmakkor, annyira divatba jött a pisztolylyali lövöldözés, hogy ez, míg a netaláni betegekre is kártékonyan hat, az utcákon járók biztonságát veszélyezteti.

Továbbá a timár vagy szöcs mesterseget üző iparosok közül néhányan a cser-hejés és böröket az utcákon száritják, a böröket az utcákon vakarják, miáltal — leszámítva az undor gerjesztést — a levegőt is megrontják s veszragályokat idézhetnek elő.

Vége, az utcákon gyüöl szemét, büzös alati maradványok, rothadó növényi hulladékok stb. hetekig, hogy ne mondjuk: holnapokig maradnak az utcákon; nagyon sok helyen pedig el sem hordják soha.

Tisztelettel figyelemztetjük ezekre a tekintetes rendörséget, és bátrak leszünk az ezek tekintetében bizonyára mielőbb teendő czélserül és érelyes intézkedéseket hirlapilag is méltánylattal, sőt hálával megköszönni.

Sz.-Udvarhelyt, 1869. aug. 27-én.

Többen.

Viszonválság

b. Bánffy László urnak a „Kolosvári Közlöny“ 100-ik számában kibocsátott válaszára.

Nekem a szolgabíró ural van dolgom, nem pedig „b. Bánffy László“ ural; de ha már nevé akarván felhasználni tekintélyül, személyre vezette

*) Az e rovatban megjelenő czikkekről csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.

át a vitát; ám teljen kedve. Nagyon esodálom: hogy a báró ur, ki a mivel osztályhoz tartozik, állításaimat, melyek e vidéken köztudomásnak, nyilvánosan és irásban, oly megátalkodottan, még pedig egész terjedelmökben, tagadja és rágalomnak nevezi, sőt higgadt felszólalásomra az illetem és miveltséget sértő modorban válaszl. Valóban a báró ur ezen felül tette megrendítette az emberek iránti hitemet; mert ily példa után mit várjak én az alább osztálytól? A báró ur semmivel sem tudván magát igazolni, könnyebbnek találta a merő tagadást; pedig szem előtt kellett volna tartania, hogy soha még egy vádolt sem mentett fel a vad alól merő tagadása folytán, ha tények bizonyítottak ellege. A báró ur erősségül hozza fel, hogy állításaimat, ha igazak volnának, az illető helyre feljelentettem volna. Ezt nem tettem akkor, de felhívása következtében, a mai napról már ez is meg van téve. A t. m. törvény-szék kebeléből kértem vizsgáló bírót; mert Istennek hála, ezek már kimentvök a kortesek incselkedéséi alól. Az eredményről a t. olvasó közönséget annak idejében értesítendem.

Hogy milyen hírből állok e megyében és egyebütt, bizonyítják ezek: t. i. Kraszna és Dobokamegyék által t. főjegyzőnek megválasztattam; 1849 ben az askori 31 ik honvédszázalój parancsnoka lévén, Bem által dicsérő és kiftűnő, valamint Kraszna megye által, hazám iránt tett szolgálataimért, eisimerő okmányokat kaptam. Ezek ugyan nem világra szóló érdemek; de még is a báró ur rágalmai ellenében eléggé védelmeznek. A miért önálló és saját lábamon járó ember vagyok, magamat senki által vezetetni nem szoktam s a „K. K.“ 98 ik számában a szolgabírói eljárást nyiltan közöltem; azért engem a t. báró ur „köztölködöknek“ nem mondhat. Magyar-Ujfal, aug. 31. 1869. Varju Pál.

Beküldetett.

Csak a mi valósággal jó s magának általános hírt szerzett, szokott utánoztatni és hamisítottat. Kwizda Korneuburgi marhaporá és az ö állatgyógyászati készítményei öröndnek általános elismerésnek, s ez némely iparos azoknak utánzására csábíta. Ezen hamisítások mind értéktelen növényhulladékokból s egyéb hasonló anyagokból készült zagyalékok, a vevő tehát pénzéért rá van szedve, mivel hatástalanok sőt gyakran ártalmasok is. A ki tehát Kwizda állatgyógyszereit valódi és nem hamisított minőségben akarja kapni, arra ügyeljen a vesénel, hogy minden göngy és minden palaczk Kwizda Ferencz János pecsétjével és czéggével Korneuburgban kell hogy ellátva legyen.

Kwizda állatgyógyászati készítményeinek rak-tárai a mai hirdetésben felsorolják.

Szám 855. civ. 1869.

464

1-3

Arverési hirdetmény.

Szászvárosszék és várostanácsa, mint törvényszék által közhírré tétetik, miszerint Abt Ernő végrehajtott részére 1000 frt töke követelése és járulékal kielégítése végett Györfy Zsigmond szászvárosi lakos végrehajtat szenedettől lefoglalt Szászvároson 312 ház szám alatt fekvő és 3400 frtra o. é. becsült házának és telkének végrehajtás utján elárverezése elrendeltetvén, ennek foganatosítására első határidőül folyó évi September 22-kén, szükség esetében második határidejüül ugyan csak folyó évi Oktober 27-dik napjának mindenkor délelött 9 órája a helyszínen tüzetik ki, következő arverési feltételek alatt.

1) A Szászvároson 312 ház szám alatt fekvő háznak, a kikiáltási ára a becsár 3400 frt o. é. és csak a második határidőn adattathatik el a becsáron alól is.

2) Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben letenni, a bíról kiküldött kezeihez, mely bánatpénz a vétel ár felosztása alkalmával nem fog beszámítódni, az első részletbe.

3) A vevő köteles a vételért ezen törvényszékhez következő részletekben az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt lefizetni és pedig 1400 frt o. é. az árverés napjától számítva 2 hónap alatt, a fennmaradt részt pedig következő 2 hónap alatt, vagy pedig ezen fennmaradt részre vonatkozólag, a többi hitelezőkkel és végrehajtat szenedettől egyezkedjék.

4) A legtöbbet ígérő vevő az ingatlan vagyon tulajdonossává válik a vételnapián kezdve, haszonvételi birtokába azonban csak is folyó évi September 29-én lépik. Tartozik azonban a vétel napján kezdve a megvásárolt fekvőség minden terheit, az adókat, katona beszállásolást, igazításokat, s más községi tartozásokat sajátjából hordozni, valamint hogy a történetből eredendö kár is ötet illeti.

5) A végrehajtó, vagy az ö felhatalmazottja a bánatpénz letétele nélkül is árverezhet és a megvevés esetében a vételárnak az ö követelését fölülmuló részéről felelős.

6) Ha a vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a letett 10% bánatpénz a végrehajtat vezető javára fog esni, mint leszámítolási öszveg, és akármely érdekelt fél kérelmére az ingatlan, a vevő veszélyére és költségére ujabban árvereztetni, s a kitézendö csupán egy határidőn az előbbi vételáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezök, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy ennek közelében lakknak, felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett ezen törvényszék székhelyén megbízottat rendeljenek és azok nevét az eladásig jelentsék bé; mert ellenkező esetben a részükre hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a perrendtartás 433 és 466 §-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb körülírt fekvőség iránt tulajdoni, vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék — igény kereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt ezen törvényszéknél nyujtsák bé, különben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolván, igénylök egyedül a vételár fölülségére fognak utasíttatni.

Szászvárosszék tanácsa mint törvényszék. Szászváros, 1869 évi Augustus hó 12-kén.

Sz. 856. civ. 1869.

(465)

(1-3)

Arverési hirdetmény.

Szászvárosszék és város tanácsa mint törvényszék által közhírré tétetik, miszerint Abt Ernő végrehajtott részére 1000 frt töke követelése és járulékal kielégítése végett Gestalter József szászvárosi lakos végrehajtat szenedettől lefoglalt Szászvároson 306 ház szám alatt fekvő és 4186 frt o. é. becsült házának és telkének végrehajtás utján elárverezése elrendeltetvén, ennek foganatosítására első határidőül folyó évi September 15-én, szükség esetében második határidejüül folyó évi October hó 20-ik napjának mindenkor délelött 9 órája a helyszínen tüzetik ki következő arverési feltételek alatt:

1) A Szászvároson 306 ház szám alatt fekvő háznak a kikiáltási ára a becsár: 4186 frt o. é. és csak a második határidőn adattathatik el a becsáron alól is.

2) Az árverezni kívánók tartoznak bánatbér fejében az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben letenni a bíról kiküldött kezeihez, mely bánatpénz, a vételár felosztása alkalmával nem fog beszámítódni az első részletbe.

3) A vevő köteles a vételért, ezen törvényszékhez következő részletekben az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt lefizetni és pedig 1400 frt o. é. az árverés napjától számítva 2 hónap alatt, a fennmaradt részt pedig a következő 2 hónap alatt; vagy pedig ezen fennmaradt részre vonatkozólag a többi hitelezökkel és végrehajtat szenedettől egyezkedjék.

4) A legtöbbet ígérő vevő, az ingatlan vagyon tulajdonossává válik, a vételnapián kezdve, haszonvételi birtokába azonban csak is folyó évi september 29-kén lépik. Tartozik azonban a vétel napján kezdve a megvásárolt fekvőség minden ter-

heit az, adókat, katona beszállásolást, igazításokat, s más községi tartozásokat sajátjából hordozni, valamint hogy a történetből eredendö kár is ötet illeti.

5) A végrehajtó, vagy az ö felhatalmazottja, a bánatpénz betétel nélkül is árverezhet, és a megvevés esetében a vételárnak az ö követelését fölülmuló részéről felelős.

6) Ha a vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a letett 10% bánatpénz a végrehajtat vezető javára fog esni mint leszámítolási öszveg és akármely érdekelt fél kérelmére az ingatlan a veve veszélyére és költségére ujabban árvereztetni, s a kitézendö csupán egy határidőn az előbbi vételáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezök, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy ennek közelében lakknak, felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett ezen törvényszék székhelyén megbízottat rendeljenek és azok nevét az eladásig jelentsék bé; mert ellenkező esetben, a részükre hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prts 433 és 466 §-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb körülírt fekvőség iránt tulajdoni avagy más igényt vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, igénykereseteiket, a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, ezen törvényszéknél nyujtsák bé, különben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolván, igénylök egyedül a vételár fölülségére fognak utasíttatni.

Szászvárosszék tanácsa mint törvényszék. Szászváros, 1869 Augustus hó 12-én.

Szám 857 civ. 1869

(466) (1-3)

Arverési hirdetvény.

Szászváros szék és város tanácsa mint törvényszék által közhírré tétetik, miszerint Abt Ernő végrehajtott részére 1000 frt töke követelése és járulékal kielégítése végett Magyar János szászvárosi lakos végrehajtat szenedettől lefoglalt Szászvároson 21. h. sz. alatt fekvő és 2272 frt. 50 kr. o. é. becsült házának végrehajtás utján elárverezése elrendeltetvén, ennek foganatosítására első határidejüül folyó évi September 29-ike, szükség esetében második határidejüül ugyancsak folyó évi november 3-ik napjának mindkét esetben dél előtti 9. órája tüzetik ki a helyszínen, következő arverési feltételek alatt:

1. A Szászvároson 21 ház szám alatt fekvő háznak a kikiáltási ára 2272 ft. 50 k. becsárban állapíttatik meg, és csak is a második határidőn adattathatik el a becsáron alól is.

2. Az árverezni kívánók tartoznak bánatbér fejében az ingatlan becsárának 10% készpénzben letenni a bíról kiküldött kezeihez, mely bánatpénz a vételár felosztása alkalmával nem fog beszámítódni az első részletbe.

3. A vevő köteles a vételért ezen törvényszékhez következő részletekben az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt lefizetni; és pedig 1400 frt. o. é. az árverés napjától számítva 2 hónap alatt, a fennmaradt részt pedig következő két hónap alatt, vagy pedig ezen fennmaradt részre vonatkozólag a többi hitelezőkkel és végrehajtat szenedettől egyezkedjék.

4. A legtöbbet ígérő vevő az ingatlan vagyon tulajdonossává válik a vételnapián kezdve, haszonvételi birtokába azonban csak is folyó évi september 29-én lépik. Tartozik azonban a vétel napján kezdve a megvásárolt fekvőség minden terheit: az adókat, katona beszállásolást, igazításokat s más községi tartozásokat sajátjából hordozni, valamint hogy a történetből eredendö kár is ötet illeti.

5. A végrehajtó vagy az ö felhatalmazottja, a bánatpénz letétele nélkül is árverezhet, és a megvevés esetében a vételárnak az ö követelését fölülmuló részéről felelős.

6. Ha a vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a letett 10% bánatpénz a végrehajtat vezető javára fog esni mint leszámítolási öszveg, és akármely érdekelt fél kérelmére az ingatlan a vevő veszélyére és költségére ujabban árvereztetni, s a kitézendö csupán egy határidőn az előbbi vételáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezök, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy ennek közelében lakknak, felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett ezen törvényszék székhelyén megbízottat rendeljenek és azok nevét az eladásig jelentsék bé; mert ellenkező esetben a részükre hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége e pris. 433. és 466 §-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb körülírt fekvőség iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt ezen törvényszéknél nyujtsák bé, különben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolván, igénylök egyedül a vételár fölülségére fognak utasíttatni.

Szászváros szék tanácsa mint törvényszék. Szászváros, 1869 augustus hó 12-én. y

469

1-1

Lóvásárlás.

A m. kir. honvédség számára Kolozsvárt folyó hó 6-tól 20-kaig bezárolag 32 darab ló bevétetik. A feltételek meg tudhatók a m. k. honvéd hadbiztosságnál a muzeum-utezában.

Gyógyszerészi segéd

Kolozsvárt a „Szentáronésgázhoz“ ezimzett gyógyszerüzemben kellő feltételek alatt szerződhetik. Ajálkozók személyesen, vagy megkereső levelekkel, bővebben értekezhetnek helyt BINDER KÁROLY, gyógyszerésznel.

Makk árverelés.

A gróf és báró Bánffy családnak Kraszna megyében, Bogdánháza, Ballanháza, Perje, Tótfalu és Káráztelek községek határain fekvő tulajdon erdeiben lévő ez évi makk termés, folyó évi September hó 20-ikán délelötti 9 órakor Sz.-Somlyón alólir házával tartandó nyilt árverés útján el fog adatni; az árverési feltételek alólítnál Sz.-Somlyón idöközben is megtekinthetök. Mely árverésre a bérleni szándékozók tisztelettel meghivatnak.

Kelt Sz.-Somlyón, 1869 sept. 2-án. SZATHMARI DÁNIEL, a gr. és br. Bánffy család közös javai kezelöje.

H I R D E T É S E K.

A kolozsvári hitelbank és zálogköcsön-társulat.

Aláírási felhívás.

A kolozsvári hitelbank és zálogköcsön-társulat f. évi augusztus 17-én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározván, hogy a f. évi október 1-őjén megnyitandó banküzlet érdekében a már kibocsátott 1000 db. 200 ftos részvényhez még újabb 1000 db. 200 ftos részvényt bocsát ki, a melyekre azonban egyelőre csak 100 ft-ot befizetendő. E részvényekre emellett aláírás nyitattik, még pedig a következő feltételek alatt:

1. Az aláírás megnyílik f. évi szeptember 15-én és tart 18-ig, d. u. 5 óráig.
2. Minden részvényesnek joga van annyi részvényt írni alá, a mennyivel bír a régibb részvényekből. Ennek birtoklása az eredeti részvénynek felmutatásával bizonyítható be.

3. Az aláírásnál az eddigi alapítási s felszerelési költségek törlesztése fejében fizetendő minden egyes előjegyzendő részvényre 5 ft, ugyancsak a 200 ft teljes értékű részvénynek 5%-ka, azaz 10 ft, s így összesen 15 ft fizetendő.

4. Az aláírás bekezdése után a netaláni tulajdonságok aránylagosan leszállítván, az előjegyzési elismervények helyett előmutatóra szóló elismervények szolgáltatnak ki, a mely alkalommal még 20%-os, azaz részvényenkint 40 ft fizetendő be. Ha az aláírások aránylagos leszállítás alá jönnek, a biztosítékul előlegesen lefizetett 15 ft ez alkalommal a 20%-os fizetésbe betudatik vagy visszaszolgáltatik.

5. Ezen részvényelismervények f. évi szeptember 30-tól október 15-ig adatnak ki, s ez időköz alatt történik a 20%-os befizetés is.

6. A másik 25%-os, azaz 50 ft befizetési határidejű f. évi decz. 1-15-ke tüzetik ki. A befizetések az elismervényen tanúsítva lesznek.

7. A még fennálló 50%-os, azaz 100 ft befizetésére most nem tüzetik ki határidő, azonban annak befizetésére a társulat csak két egyenlő részletben és két-két havi időköz alatt soríthatja a részvényeseket. A 200 ft teljes befizetés után az elismervények az illető bélyegdíj lefizetése mellett rendes részvényekkel cseréltetnek ki.

8. Az új részvényekre befizetett részvények után, a f. év október-decemberi időközre 6%-os kamatot fizet a társulat. Az 1870-ik évtől kezdve pedig osztakoznak a társulat nyereségében is a befizetett részletek arányában.

A nyereség-osztalék a f. évben, a midőn csak a zálogköcsön-üzlet volt életben, 9 1/2%-ot tett.

9. Minden elmulasztott befizetésből 6%-os késedelmi kamat fizetendő.

A befizetéssel hátralékban levő elismervények számai a hivatalos hírlapokban azon felhívással tételnek közbe, hogy a tulajdonosok a lejárt részletet és késedelmi kamatot legfeljebb 30 nap alatt fizessék be. Ha a felszólításnak sikere nem lenne, a társulat jogában áll ezen elismervényeket érvénytelennek nyilvánítani és azok helyett új elismervényeket ugyanazon számokkal bocsátani forgalomba. Az ekként érvénytelennek nyilvánított elismervények számai és mennyisége közhírré tétetik. Az elismervények érvénytelennek nyilvánításával megszűnik a tulajdonosnak minden további garancia és kötelezettsége, s az új elismervény eladásából netalán származó nyereség a társaság javára marad. E határozat, valamint az is rá lesz nyomva minden elismervényre, hogy a befizetéssel hátralékban levő elismervény el nem adható.

10. Az új részvényeket a befizetett részletek arányában minden jog illeti, a melyet az alapszabályok értelmében a régibb részvények élveznek.

Az aláírások a társulat hivatali helyiségében Kolozsvárt és Pesten az angol-magyar banknál történnek, a hol a részletfizetések is teljesíthetők.

Kolozsvárt, aug. 17-én 1869. (449) 3-3
A hitelbank- és zálogköcsön társulat
igazgató-választmánya.
Dr. Szabó s. k. elnök. Korbuly Bogdán s. k. igazgató.
Gámán Zsigmond s. k. titkár.

(194) 11-*

Figyelemreméltó!

A Széchenyi zuhanyos fürdő alólról tulajdonosán minden időben található több száz darab **száraz deszka** és kész **padozat** (padimentum) a legutányosabb árban.

Csiky József,
a Széchenyi fürdő tulajdonosa,
külmonostor-utca, 59. sz.

429 5-6

Egy 250 holdból álló birtok Meleg-Földvár: lakóházzal, jó gyümölcsös kerttel, szőlővel ellátva örök áron eladó. Értekezhetni iránta Kolozsvárt Stein J. könyvkereskedésében; vagy V.-Szilváson Kése Lajos gazdatisztel.

(438) (4-6)

Ékszereseknek és aranyműveseknek ajánlja magát
AUGUSTIN A.
gyűrűgyára Bécsben, Gumpendorfsstrasse Nro 49.

legjobban rendezett „pecsétgyomó“ „disz.“ és „csürlőgyűrű“ raktárával fémjelzett aranyból, a legolcsóbb árban. Beküldött drágakövek rajz szerint vagy másképp teljesen tételnek gyűrűbe. Megrendelések vidékről azonnal pontosan teljesíttetnek.
Drágakövek, törökárany és régi ezüst a legmagasabb árban vásároltatnak.

457 3-3

Egy serfözde
készégeivel, egy 30 ausztr. vedres réz üst, kádak, egy elbontható új hűtő, 11 két és egy akós hordók szabad kézből **eladók.** Folyó évi **september 15-keig** értekezhetni személyesen vagy bérmentes levél útján Koronkai Józseffel Sz.-Udvarhelyt.

(449) 7/9 (24-24)

Különös figyelemre méltó!
Sem az üzletileg érték nélküli jutalom-érmék, vagy udvari szállítói címek, sem az alkalmatlan s már tulságos hírlapi reklámok által eszközölt épen nem irigylendő hír után kapkadva, hanem egyedül valódi polgáriason, higgadtan és szilárdul határozva, ajánlom a t. cz. férfi közönségnek sok évtől fennálló s minden időnyre jól ellátott

ruha-raktáramat
Bécsben, Stadt, Rothenurmstrasse
(Hotel zum oeströichischen Hof)

azon bizottsággal, hogy a raktárban található s üzletben készült ruhadarabok nem könnyű, avul, minlenhol olcsón öszerszárolt, régi, többnyire csak félszálló, gyapottal vegyített anyagokból, melyek pillanatra a szemt elcsúsznak, hanem össze-írtelve, hanem általában a legszilárdabb, legvalódi, legdurablebb és legdivatosabb, színre és minőségére nézve legartósabb kelmékből a legkíméletesen készültök, a miért is én készítményeimet csak azon első ruhakészítők elkövetel hozhatom jogosan hasonlatba, a kiknek szépe, valamint az engém is, ugyan még hírlapilag nem volt hirdetve, hanem azért régen szerzett jó hírnevnek örvendek, s azért mindenkinél, a ki jó czikket kíván, ajánthatok.

Téli ruhák	o. é. 30 frtól 70 frtig.
Fel ő ilyények	„ 20 „ 48 „
Salonfrakkok és kabátok	„ 24 „ 45 „
Jaknetok	„ 18 „ 40 „
Vaddiszkabátok	„ 16 „ 30 „
Ponygokabátok	„ 12 „ 45 „
Nadrágok (jéketa/Salon)	„ 12 „ 18 „
ditto téli	„ 12 „ 22 „
Mellények (különfélék)	„ 5 „ 20 „
ditto fehér	„ 7 „ 10 „

Mindenféle utazó és városi bundák különböző árakban.

Kívánságra kelme-mustrák küldetnek, általában mindennemű utazó-, vadász-, utcai és Salon-ruhadarabok mérték szerint gyorsan elkészíttetnek s felvétel s utánvétel mellett pontosan elküldetnek. Levélbeli megrendeléseknél mértékül a felső mellészsége, a derek szélessége, illetőleg a tépés hossza mellékelendő.

Nem találó ruhadarabok szivesen és néhezty nélkül becsérletetnek.

JERABEK GYÖRGY,
férfi-ruhakészítő Bécsben.
Raktár: Stadt, Rothenurmstrasse.
(Hotel „Oeströichischer Hof.“)

(323) 7/9 (11-12)

SCHULHOFF

kiáltott es. királyi kivált. szabadal-mazott

hordozható esőkutai.

E találmány által főlegesen ezután az eddig használt költséges és veszedelmes kútunka. Egy oly kút, mely 30 lab mélységig csak 130 frba kerül, egy óra alatt előállítható.

Alólról részvény-társulat, a mely e találmány használatára vonatkozó minden szabadalmat és kiváltást **Schulhoff József** urtól megszerzett, nemcsak minden valódi **Norton-kutak**, mindennemű szivattyúk, fesskendők, merítőcsközök, mindenféle víz-technikai készletekből fog rendszeresen gazdag és jól rendezett raktárt tartani, hanem minden vízvezetési, öntözési és vízlecsapolási munkákat is jutányos ártért elvállaland.

Ez új rendszer előnyei a lának:

- 1) A kútak olcsó árából, a mely sokkal csekélyebb, mint a közönséges áoit kútnakál;
- 2) A víz tisztaságából és friseségéből, a mely a lég hozzáférhetősége, valamint más tisztátalan anyagok beszivárgása ellen is védve van.
- 3) A felállítás gyorsaságából, a mely rendszeren egy óránál hamarabb teljesíve van, s földást nem kíván.
- 4) A könnyűségéből, melylyel a kút a földből kiemelhetni, s más tetszés szerinti helyre alkalmazhatni.

Hordozható kútak és vízvezetések részvény-társulata,
Bécs, Judenplatz 10 sz.

(420) 7/9 (15-*)

Valódi rumburgi szövövek,
(TISZTA LENVÁSZON)
jótállás mellett

3/8 széles, egy vég 53 bécsi röl, 21 frtól 52 frig.
5/8 „ „ „ „ 49 frtól 65 frig.
7/8 „ „ „ „ 54 frig.
röl számra 1 frt. 50 kr. s ezen kívül feljegyezett jól ellátott

Callicot raktárára szoknyáknak és lepedőknek, 12/16, 10/16, 8/16, 6/16, 4/16, 3/16 széles; továbbá

Chiffon raktárára, egy bécsi rőfnél szélesebb finom szoknyáknak percait helyett különösen ajánlható; röl számra 30 frtól 45 krig o. é.

Gazdagon ellátott raktár **kallatlan** (fehéritetlen)

amerikai gyapott szövötekből (gyapottvászon),
minden szélességben, 100-105 és 60-67 rőfös végekben; **ugyanazok** **fehéritve** 20 rőfös végekben a legutányosab gyáriáron stb.

TEUTSCH J. B. Segesvárt.
Vidéki megrendelések postai utánvét mellett szokott pontossággal teljesíttetnek.

(320) 7/9 (5-5)

LEHMANN és WENTZEL
könyvkereskedés technika és művészet számára,
Bécs, Kärntnerstrasse, 40 sz.

ajánlja gazdag raktárt technikai munkákban, s alábbirt raktári lajstromait kívánságra ingyen küldi meg.

Technikai raktár lajstrom
I. Általános technologia és segédudományok.
II. Mérnöki tudomány. Vasút és távirat.
Gépmű. Bányászat.
III. Iparisim (ABC rendben)

Megrendeléseknél tessék az osztályt kijelölni.

Polytechnikai könyvtár.
a bel- és külföldi technikai irodalom hávoztentéi kimutatása.

12 szám bérmentes megküldésért kérjük 60 krt postai utalvány által hozsánk beküldeni

Kohn vasúti évkönyve
az osztrák-magyar birodalomról. 11. köt. 1869. fűldebrósszal. 2 frt 25 kr. I. költ. 1868. 2 „
Az osztrák-magyar birodalom legújabb vasút térképe, bányá- és iparpályákkal 50 kr. Ugyanaz színre 20 szinben. 75 kr.
Keresztökös alatt 5 krtól több az öszerey beküldésénel.

(467) Császári királyi szabadalmozott 1-3

Korneuburgi marhapor
lovak, szarvasmarhák és juhok számára.
1 nagy pakét 84 kr. 1 kis pakét 42 kr.

Helyrepotló folyadék,
(Restitutions-fluid.)
lovak számára, Kwizda Fer. Jós.-tól Korneuburgban;
Ó Fels. I. Ferencz József császár által kivál. szabadalmozva.
1 palack 1 frt. 40 kr.

Lókööröm-kenőcs
csepeges, repedezett kööröm sat. ellen, 1 adag 1 frt. 25 kr.

Pataköz-por
a lópataköz rothadása ellen; 1 üveg 70 kr.

Sertés-por
futó feze ellen; 1 gyöngy ára 63 kr és 1 frt 25 kr.

Vérhasszer
a juhvérhas saf. ellen. 1 nagy gyöngy 70 kr. kis 35 kr.

Kutya-labdacsok.
Kutyakórok, görsök, veit-tanz, vizkor, köszvény s a kutya más betegségei ellen. Megbízható védszer dühösség ellen. Egy cob-z ára 30 kr.

Gyógypor házi szárnyas-állatoknak
a ragály s a ludak, kacsák, tyukok, gyöngytyukok, pávák saf. betegségei ellen. Egy csomag ára 50 kr.

Kapható: Kolozsvárt: **Wolff János** urnál.
Szebenben: Zóhrer Fr.
Brassóban: Heschaimer J. L. és A. urnál.
Gyertyánffy és flaj urnál.
Segesvárt: Teutsch J. B.
S.-Szent Györgyön: Benkő és Csutak uraknál.

Óvás. Hogy a közönség hamisítványok megvétele ellen biztosítva legyen, kérjük csak azon üvegeket és göngyöket valódiaknak tekinteni, melyek a korneuburgi kerületi gyógyszerház pecsétjét viselik.

(6) 7/9 1869. (10-*)

Valódi MOLL SEIDLITZ-PORA
mely a párisi múkiállításon arany-érmét nyert.

Középponti raktára a „Gólyához“ címzett gyógyszerház Bécsben, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal árutalétek, melyek szóról szóra az enyia szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját név-nárcsotom is viselik, s ily módon azok külsőokról nélvé saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenébe óvasul mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, miszeint az ilyenmű szereknek megkülönböztetése végett, „az általam készített Seidlitz-por minden katylájá és minden egyes adag papir-burkolata hivatalos őrizmény alatti saját véd-íparjeggyemmel van ellátva.“

Ára egy bépecsélt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszerek közt bizonynyára a legelső helyre méltatandók. A császári nagy birodalom minden részéből hozsánk beküldött több ezernyi hálaírat részletes biz nyitványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztelenség és gyomorégés, továbbá görsök, vesebetegség, ideghaj, szivdobogás, ideges főfájás, vértörölés, köszvényeszerű tagfájdalom, s végül hystéria, hypochondria, tartós hányási inger stb. esoitiben a legjobb eredménnyel használtattak, s a legartósabb gyogyeredményt vitvák ki. Ezen, már nagy csomaggal női levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kit gy. aran, miután az allopathiai és vizgyógymódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamódtak és egészségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók kereskedők, közművesek, mű-észek, mezei gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselvék, a kiknél azelőtt a leghíresebb gyogyírtások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek

Valódi minőségben kapható **osupán osak**

Kolozsvárt: **BINDER K.** (ezelőtt Ritter) gyogytárában b.-monostor-utca a városi Redoute során; továbbá **Wolff J., dr. Hintz György** és **Engel J.** gyogytáraiban.

Beszterczén: Szongot György.
Brassóban: Jekelius F.
M.-Vásárhelyt: Jeney Károly és Bucher M.
Nagy-Károlyban: Schöberl.
Nagy-Szebenben: Müller gyogyysz.

N.-Váradon: Jánky Antal.
Segesvárt: Teutsch J. B.
Szászsebesen: Binder F. gyogyysz.
Szerdahelyt: Schimert F. gyogyysz.
Zilahon: Harmath S. F.

A fennebbi cézegeknél léteznek még ezeken kívül a

norvegiai „Bergen“ városból való valódi

DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ
raktára is.

Ára egy nagyobb üvegnek 1 frt. 80 kr. egy kisebbnek 1 frt. o. é.

Az üvegesek el vannak látva védmárcokkal és kimerítő használati utasítással.

Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsi faj a dorschhalaknak leggondosabb egybegyűjtése és kivilágosítása által van megnyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatot, hanem a **bepeséttel-üvegekben levő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyujtatott.** — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb gyogyyszer a mel- és tüdőbetegségekben, **scrophulus és rachitis, köszvény és csúsz, inult borküütés, szemgyuladás, ideg- és több más bajokban** legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyogyyszerész Bécsben, „zum Storen“ Tüchlauben

